

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เท่าทันสื่อกับการได้รับอิทธิพลด้านการกำหนดความสำคัญแก่วาระข่าวสาร และการเลือกกรอบในการตีความข่าวสาร" มีระเบียบวิธีวิจัย จำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

- ระดับความรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยสาเหตุที่เลือกเพราะนักศึกษาเป็นวัยที่กำลังพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ และเป็นกำลังคนที่ต้องใช้สมองและความสามารถพิเศษในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่มีความแตกต่างทางลักษณะสังคมประชากรสูง ซึ่งจะทำให้คุณลักษณะของประชากรในการวิจัยมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งผู้วิจัยตั้งใจจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 450 ฉบับ ภายใน 1 วัน เมื่อนำมาคัดฉบับที่สมบูรณ์ และแบ่งออกเป็น 3 ชุดเท่าๆ กันตามคำถามการเลือกกรอบในการตีความข่าวสารจะคงเหลือแบบสอบถามชุดละ 125 ฉบับ รวมทั้งหมด 375 ฉบับ ทั้งนี้จะไม่มีการแจกแบบสอบถามเพิ่มเพื่อไม่ให้ "วัน" มาเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการรับรู้ความสำคัญของข่าวสาร

วิธีวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในสื่อและข่าว ซึ่งเป็นคำถามแบบ Likert Scale มีทั้งหมด 40 ข้อ นำคะแนนที่ได้ทั้งหมดมาหาผลรวม แล้วนำไปคำนวณหาความถี่ และร้อยละ โดยเรียงตามลำดับคะแนนรวมของผู้ตอบจากน้อยไปหามาก และแบ่งผู้ตอบตามคะแนนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน ซึ่งกลุ่มที่ได้คะแนนมากจะจัดเป็นกลุ่มที่มีความรู้เท่าทันสื่อสูง

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดระดับความรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา คือ แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจสื่อ และข่าว มีทั้งหมด 40 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อความสื่อ 16 ข้อ ด้านรูปแบบ รหัส และแบบแผนของสื่อ 13 ข้อ และด้านมุมมองผลกระทบของสื่อ 11 ข้อ (ดูตารางที่ 1-3) โดยคำถามเหล่านี้พัฒนามาจากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของข่าว จากงานวิจัยของศิริร ยูวโกศล (อ้างแล้ว)

จากแนวคิดเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการสอนความรู้เท่าทันสื่อ 8 ประการ และจากแบบสอบถามของเอื้อจิต วิโรจน์ ไตรรัตน์ (อ้างแล้ว)

ตารางที่ 1 แสดงคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจสื่อ และข่าว ในด้านเนื้อความสื่อ ด้านรูปแบบของเนื้อหา รหัส และแบบแผนของสื่อ และด้านมุมมองผลกระทบของสื่อ

ด้านเนื้อความสื่อ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. ข่าว คือ การเลือกนำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ที่มีคุณค่าทางสังคม					
2. ข่าวส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ที่สามารถขายได้					
3. ข่าว เป็นกระจกสะท้อนสังคม เสนอให้เห็นเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศตามที่เกิดขึ้นและเป็นจริง					
4. ข่าว คือ การนำเสนอเหตุการณ์ที่น่าสนใจสำหรับกลุ่มเป้าหมาย และธุรกิจโฆษณา					
5. ข่าว คือ การนำเสนอเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับนโยบายเป้าหมายและบทบาทของสื่อ					
6. ข่าว คือ สิ่งที่น่าทึ่งสร้างขึ้นให้ดูสมจริงมากที่สุด					
7. ข่าว คือ สินค้า เพราะฉะนั้นนักข่าวมักจะเลือกนำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ที่คิดว่าคนจะสนใจ ทั้งนี้เพื่อให้มีรายได้จากผู้รับสารและโฆษณาให้มากที่สุด					
8. ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกแง่มุม					
9. ข่าวในหนังสือพิมพ์เสนอเนื้อหาข้อมูลที่แท้จริงเท่านั้น					
10. ข่าวสารข้อมูลในประเทศมักถูกครอบงำด้วยกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจบางกลุ่ม					
11. ข่าวไม่มีอคติ					
12. เนื้อหาส่วนที่เป็นความรู้ ความคิดเห็นที่เสนอทางสื่อมวลชน (ทั้งที่เป็นความคิดเห็นของสื่อมวลชน และที่สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางในการนำเสนอ) คือ ข้อมูลแฝงความคิด/อุดมการณ์ที่สื่อต้องการ					
13. ข่าวคือการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพราะฉะนั้นเนื้อหาข่าวทุกข่าวจะไม่มีความหมายแฝง					
14. บางครั้งนักข่าวจะคัดเลือก และตัดทอนเนื้อหาบางส่วน พร้อมทั้งเพิ่มเติมบางสิ่งบางอย่างลงไป เนื้อหาของข่าวเพื่อดึงดูดความสนใจ					
15. สถิติที่น่ามาอ้างอิงในข่าวล้วนเชื่อถือได้					
16. ข่าวมักตัดสินว่าคนที่ตกเป็นข่าวนั้นเป็นคนผิด ทั้งๆ ที่ตามกฎหมาย และหลักสิทธิมนุษยชนระบุว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์แน่ชัดว่ามีความผิดจริง					

ตารางที่ 2 แสดงคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจสื่อ และข่าว ในด้านรูปแบบของเนื้อหา รหัส และแบบแผนของสื่อ

ด้านรูปแบบของเนื้อหา รหัส และแบบแผนของสื่อ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
17. บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ คือ การแสดงจุดยืนทางความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง					
18. บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ คือ ความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่สมเหตุสมผล และมีแต่ข้อมูลเชื่อถือได้					
19. บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ คือ ความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นธุรกิจสื่อที่ไม่ได้อยู่ภายใต้อำนาจทางเศรษฐกิจ และการเมือง					
20. คอลัมน์บทความต่างๆ ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ คือ การเสนอเฉพาะความรู้ ความคิดเห็นที่มีความเป็นเหตุผลเชื่อถือได้					
21. คอลัมน์บทความต่างๆ ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ เป็นสาระที่มีทั้งส่วนที่เป็นข้อมูล และส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน					
22. พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ คือ การนำเฉพาะใจความสำคัญของเรื่องมาเขียนให้สั้น ง่าย กระชับ ตรงไปตรงมา โดยไม่ใส่ความคิดเห็น					
23. พาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ คือ การดึงดูดความสนใจ โดยการสร้างความเด่นให้ข่าวด้วยข้อความ รูปแบบ และสีที่จูงใจให้ซื้อหนังสือพิมพ์					
24. หนังสือพิมพ์มักจะเลือกภาพถ่ายประกอบข่าวโดยเลือกภาพที่ตรงกับข่าว แม้ภาพจะไม่เหมาะสมก็ตาม					
25. หนังสือพิมพ์มีหลักในการเลือกภาพถ่ายประกอบข่าว และเนื้อหาข่าวที่ทำให้ผู้อ่านตีความไปในทิศทางที่ต้องการ					
26. บางครั้งหนังสือพิมพ์อ้างถึงแหล่งข่าวที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สามารถเปิดเผยได้เพื่อจะได้เสนอข่าวโดยไม่ต้องรับผิดชอบต่อความจริง หรือความชัดเจนของเหตุการณ์					
27. การที่หนังสือพิมพ์แบ่งหน้าออกเป็นเศรษฐกิจ ต่างประเทศ กีฬา ฯลฯ มีจุดประสงค์เพียงแคให้ผู้อ่านสะดวกในการหาข่าวประเภทที่ตนสนใจ					
28. ข่าวทุกข่าวที่พาดหัวตัวใหญ่แสดงว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในสังคม					
29. การลงภาพข่าวเด็กหญิงที่ถูกล่วงเกินทางเพศเป็นการกระทำที่ถูกต้องเพราะเป็นการรายงานความจริง					

ตารางที่ 3 แสดงคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจสื่อ และข่าว ในด้านมุมมองผลกระทบของสื่อ

ด้านมุมมองผลกระทบของสื่อ	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
30. ข่าวสามารถบ่อนความคิดบางอย่างในใจผู้รับสารทันทีที่เปิดรับ					
31. ข่าวไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติหรือความรู้สึกของผู้รับสาร					
32. ข่าวสามารถทำให้ผู้รับสารมีปฏิกิริยาตอบสนองทางอารมณ์ทันที เช่น เกลียด สงสาร กลัว เศร้า สนุก ฯลฯ					
33. ข่าวไม่สามารถทำให้เกิดการกระทำ หรือการเปลี่ยนแปลง					
34. สื่อมีบทบาทในการกำหนดความคิด ความเข้าใจต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรารวมถึงตัวเราเองด้วย					
35. สื่อมีบทบาทในการกำหนดความเชื่อต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรารวมถึงตัวเราเองด้วย					
36. สื่อมีบทบาทในการกำหนดการตีความต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเรารวมถึงตัวเราเองด้วย					
37. สื่อไม่สามารถกำหนดว่าผู้รับสารต้องพูด หรือคิดเกี่ยวกับอะไร					
38. สื่อไม่สามารถกำหนดให้เราคิด และสนใจเฉพาะบางแง่มุมของข่าวที่สื่อเลือกมานำเสนอ					
39. การกำหนดประเด็นให้สังคมของสื่อมีอิทธิพลต่อวิถีคิด และวิถีการมองโลกของผู้รับสาร					
40. สื่อมีอิทธิพลต่อการรับรู้และการเชื่อถือข่าวสารและความคิดเห็นที่ได้รับ					

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเกณฑ์การให้คะแนน รวมทั้งแก้ไขความเหมาะสมของภาษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 30 คน เพื่อนำผลที่ได้ไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของคำถามในส่วนนี้ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลจากการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของด้านเนื้อหาความสื่อ 0.78 ด้านรูปแบบของเนื้อหา รหัสและแบบแผนของสื่อ 0.68 และด้านมุมมองผลกระทบของสื่อ 0.78

เกณฑ์การให้คะแนน

คำถามในส่วนนี้เป็นคำถามแบบ scale มีการให้คะแนนเป็น 1 2 3 4 และ 5 คะแนน โดยจะแบ่งการให้คะแนนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- ก. กลุ่มคำถามที่จะได้คะแนนมากเมื่อตอบในแง่บวก เช่น คำถามข้อที่
4. ข่าว คือ การนำเสนอเหตุการณ์ที่น่าสนใจสำหรับกลุ่มเป้าหมาย และธุรกิจโฆษณา
 6. ข่าว คือ สิ่งที่นักข่าวสร้างขึ้นให้ดูสมจริงมากที่สุด
 10. ข่าวสารข้อมูลในประเทศมักถูกครอบงำด้วยกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจบางกลุ่ม
 25. หนังสือพิมพ์มีหลักในการเลือกภาพถ่ายประกอบข่าว และเนื้อหาข่าวที่ทำให้ผู้อ่านตีความไปในทิศทางที่ต้องการ
 39. การกำหนดประเด็นให้สังคมของสื่อมีอิทธิพลต่อวิถีคิด และวิถีการมองโลกของผู้รับสาร
- ข. กลุ่มคำถามที่จะได้คะแนนมากเมื่อตอบในแง่ลบ เช่น คำถามข้อที่
1. ข่าว คือ การเลือกนำเสนอเฉพาะเหตุการณ์ที่มีคุณค่าทางสังคม
 8. ข่าว คือ การรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกแง่มุม
 18. บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ คือ ความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับที่สมเหตุสมผล และมีแต่ข้อมูลเชื่อถือได้
 28. ข่าวทุกข่าวที่พาดหัวตัวใหญ่แสดงว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในสังคม
 38. สื่อไม่สามารถกำหนดให้เราคิด และสนใจเฉพาะบางแง่มุมของข่าวที่สื่อเลือกมานำเสนอ

- การจัดอันดับความสำคัญแก่วาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ หนังสือพิมพ์ไทยรายวันแนวประชานิยมทุกชื่อฉบับที่ตีพิมพ์จำหน่ายตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2548 ถึง วันที่ 26 กรกฎาคม 2548 เหตุที่เลือกหนังสือพิมพ์ไทยแนวประชานิยมเป็นประชากรในการวิจัยเพราะเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีผู้อ่านจำนวนมาก แทบทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา และทุกกลุ่มอาชีพ ดังนั้นเมื่อมีคนจำนวนมากเปิดรับสารจากหนังสือพิมพ์เหล่านี้โอกาสที่จะมีคนได้รับอิทธิพลจากสื่อหนังสือพิมพ์ก็มีจำนวนมากเช่นกัน สำหรับเหตุผลที่เลือกช่วงวันที่ 13 - 26 กรกฎาคม 2548 เพราะเป็นช่วงระยะเวลา 2 อาทิตย์ก่อนแจกแบบสอบถามซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ที่ผู้อ่านยังอาจได้รับอิทธิพลจากการกำหนดวาระข่าวสารของหนังสือพิมพ์

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด และคม ชัด ลึก ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เป็นหนังสือพิมพ์รายวันแนวประชานิยมที่มียอดตีพิมพ์แพร่หลายและมีจำนวนจำหน่ายสูง แสดงให้เห็นว่ามีผู้นิยมอ่านจำนวนมาก การศึกษาครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะข่าว ภาพข่าว สก๊อปหน้าหนึ่ง บทความหรือรายงานที่บอกให้ทราบในหน้าหนึ่ง และข่าว บทความหรือรายงานที่ต่อในหน้าถัดไปเท่านั้น เนื่องจากข่าวที่ได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์น่าจะมีส่วนทำให้เกิดผลด้านการกำหนดวาระข่าวสารมากที่สุด โดยจะศึกษาจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับทุกวันในช่วงดังกล่าว เป็นเวลา 14 วัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 56 ฉบับ (14 x 4)

วิธีวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

วัดโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันแนวประชานิยม 4 ชื่อฉบับ ดังนี้

1. ความถี่เป็นจำนวนครั้ง โดยการพิจารณาพาดหัวข่าวในแต่ละวันของหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ชื่อฉบับ เพื่อพิจารณาว่าประเด็นข่าวใดที่ได้รับการเสนอเป็นข่าวใหญ่ และข่าวรอง แล้วนำมาบันทึกความถี่เป็นจำนวนครั้ง นำผลรวมที่ได้มาจัดอันดับความสำคัญของข่าว

2. ปริมาณเนื้อที่เป็นตารางนิ้ว โดยการวัดขนาดเนื้อที่ของข่าว ภาพข่าว รายละเอียดต่างๆ ของข่าวตามความกว้าง และความยาวเป็นนิ้ว แล้วคำนวณความกว้างคูณความยาวจะได้ปริมาณเนื้อที่เป็นตารางนิ้ว นำปริมาณที่ได้มาจัดอันดับความสำคัญของประเด็นข่าว จากนั้นนำอันดับความสำคัญของประเด็นข่าวในแต่ละหนังสือพิมพ์มาหาค่าเฉลี่ยโดยรวมและนำมาจัดอันดับอีกครั้ง จะได้อันดับความสำคัญของวาระข่าวสารที่มาจากปริมาณเนื้อที่ในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์

เมื่อได้ความถี่เป็นจำนวนครั้ง และเนื้อที่เป็นตารางนิ้วแล้วจะนำมาคำนวณหาความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย(mean) เพื่อนำมาจัดเรียงอันดับ (ranking) จากความถี่ และอันดับจากเนื้อที่

เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

เครื่องมือที่ใช้ คือ ตารางบันทึกข้อมูล โดยแบ่งเป็นตารางบันทึกปริมาณความถี่ในการเสนอข่าวใหญ่ ข่าวรองในแต่ละประเด็น วัดเป็นจำนวนครั้ง และตารางบันทึกเนื้อที่ข่าวในแต่ละประเด็นโดยการวัดเป็นตารางนิ้ว

- การจัดอันดับความสำคัญแก่วาระข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 375 คน

วิธีวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

วัดโดยให้นักศึกษาจัดอันดับความสำคัญของประเด็นข่าวที่กำหนดให้ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย จากนั้นจึงจัดอันดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ย ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือประเด็นข่าวที่นักศึกษาเห็นว่าสำคัญที่สุด การพิจารณาอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารโดยนักศึกษานี้จะแยกออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับความรู้เท่าทันสื่อ

และเพื่อให้การวัดตัวแปรการจัดอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารโดยนักศึกษานี้มีความเที่ยงตรงมากที่สุด ผู้วิจัยจะตัดนักศึกษาที่ไม่อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรายวันแนวประชานิยมเป็นประจำออก (จากคำถามข้อที่ 5 ในแบบสอบถาม)

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความสำคัญของประเด็นข่าวโดยกลุ่มตัวอย่างจะนำมาหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำมาจัดเรียงอันดับ

เมื่อได้อันดับความสำคัญของประเด็นข่าวที่จัดโดยกลุ่มตัวอย่าง และหนังสือพิมพ์แล้วจะนำไป จะนำผลที่ได้ไปทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า นักศึกษาที่มีความรู้เท่าทันสื่อจะรับรู้และจัดอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารสอดคล้องกับการจัดอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารของสื่อมวลชนมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เท่าทันสื่อมาก

โดยการเปรียบเทียบจากค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Spearman Rank-order Correlation Coefficient เพื่อหาความสอดคล้องระหว่างการจัดอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารของสื่อมวลชนกับการจัดอันดับความสำคัญของวาระข่าวสารของนักศึกษาที่มีระดับความรู้เท่าทันสื่อต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

แบบสอบถามที่ประกอบไปด้วยประเด็นข่าวที่สำคัญในช่วงวันที่ 13-26 กรกฎาคม 2548 จำนวน 10 ประเด็น เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างระบุหมายเลขตามอันดับความสำคัญ (ดูตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 แสดงตัวอย่างคำถามที่ใช้วัดการจัดอันดับความสำคัญแก่วาระข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 คุณคิดว่าอะไรเป็นเรื่องที่สำคัญของสังคมในช่วงนี้ (โปรดระบุหมายเลขตามลำดับความสำคัญ โดยเลข 1 แทนข่าวที่คิดว่าสำคัญมากที่สุด ตามด้วยเลข 2, 3,...10)

อันดับ	ประเด็นข่าว
	ปัญหายาเสพติด
	ปัญหาเรื่องพลังงาน
	ปัญหาภาคใต้
	ปัญหาการคอร์รัปชัน
	สินค้าขึ้นราคา
	การจลาจล
	อาชญากรรม ฆาตกรรม ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
	ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
	ปัญหาสิ่งแวดล้อม
	การก่อวินาศกรรมในต่างประเทศ
	อื่นๆ (โปรดระบุ)

- การกำหนดกรอบการตีความข่าวสารของสื่อ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวัดตัวแปรนี้ได้แก่ ชาวในหนังสือพิมพ์ไทยรายวันแนวประชานิยมซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มีผู้อ่านจำนวนมากทำให้จำนวนผู้ที่มีโอกาสได้รับอิทธิพลจากการกำหนดกรอบมีมากเช่นกัน สำหรับกลุ่มตัวอย่างนั้นผู้วิจัยจะจงเลือกข่าวประเภทเร้าอารมณ์ ซึ่งเป็นข่าวที่มีการนำเสนอมากในหนังสือพิมพ์ประเภทนี้ โดยเลือกมาทั้งหมด 3 ข่าว

วิธีวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวัดโดยการอ่านข่าวที่เลือกมาอย่างละเอียด แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าสื่อกำหนดกรอบการตีความเพื่อกำหนดทิศทางความเข้าใจของผู้รับสารที่มีต่อสาเหตุของเหตุการณ์นั้นๆ อย่างไร โดยพิจารณาจากรายละเอียดในเนื้อความข่าว กล่าวคือ

ในเนื้อความข่าว เชือดคอ-ฆ่า ทารก 1 เดือน นั้นระบุว่า “แม่ของเด็กน่าจะเป็นวัยรุ่นใจแตกที่ตั้งท้องไม่มีพ่อ เมื่อคลอดลูกออกมาแล้วไม่มีปัญหาเลี้ยงดู ประกอบกับความอับอายที่ไม่มีใครรับเป็นพ่อของเด็กจึงตัดสินใจฆ่าเลือดในอก” แสดงให้เห็นว่าสื่อกำหนดกรอบสาเหตุของเหตุการณ์นี้ว่า เกิดจากรู้วัยรุ่นใจแตก ท้องไม่มีพ่อ ไม่มีปัญหาเลี้ยงดู และอับอาย

จากพาดหัวข่าว สตรีงสาวตั้งคิดสั้นโดดตึกตายประชด 'ทอม' บันรัก และเนื้อความข่าวที่ระบุว่า “...ต่อมาไม่นานนี้ได้มีนายมิเชล เดวิด สตีเฟนส์ ...เข้ามาทำความรู้จักตนและชวนพูดคุยด้วยจนเกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น สร้างความไม่พอใจให้กับ น.ส.วริญญา แฟนสาวเป็นอย่างมากจนเกิดความหึงหวงและต่อว่าต่อขานกันหลายครั้ง...แต่ผู้ตายก็ยังไม่คลายความหวาดระแวงว่าตนจะนอกใจไปกับหนุ่มอังกฤษจนทำให้เครียดอย่างหนักถึงกับต้องกินยาคลายเครียด” สื่อนำเสนอว่าสาเหตุมาจากเรื่องความรัก (รักร่วมเพศ) เช่น ความหึงหวง ความเครียด การประชด เป็นต้น

จากเนื้อหาข่าว 8 ทรชนเห็นกาม! ไทรมสาวโคโยตี้ ที่ว่า “...ปกติทำงานอยู่ที่กรุงเทพฯ เป็นนักเดินโชว์ตามสถานบันเทิง หรือที่เรียกกันว่า “โคโยตี้” มานานหลายปีแล้ว (สาวโคโยตี้พัฒนามาจากสาวนั่งตริงก็ตามสถานบันเทิง ปัจจุบันกลายเป็นที่แพร่หลาย โดยแทนที่เด็กสาวเหล่านี้จะนั่งหน้าตาจิ้มลิ้มสวมใส่ชุดราตรียาวกลับสวมใส่ชุดนุ่งน้อยห่มน้อยสไตล์นักเดินเท้าไฟ และเมื่อมีเสียงเพลงจังหวะเร้าใจ บรรดาเด็กสาวเหล่านี้จะขึ้นไปเต้นชนิดลืมนตายบนเคาน์เตอร์บาร์ เพื่อเพิ่มดีกรีความบันเทิงได้เต็มอารมณ์)...ตกค่ำได้แต่งตัวเพื่อออกไปเที่ยวที่แมมโบ้ดิสโก้คลับ ถนนประชาภิรมย์ ต.หมากแข้ง ระหว่างเดินไปถึงปากซอยหน้าธนาคารไอเคเอ พบวัยรุ่นกลุ่มดังกล่าวซึ่งรถจักรยานยนต์ซ้อนท้าย 3 คันผ่านมา และอาสาจะขี่รถพาไปส่งที่ดิสโก้คลับ น.ส.หวานยังให้การว่าด้วยความเชื่อใจจึงยอมนั่งรถซ้อนท้ายไปด้วย โดยตนนั่งกลางติดกับคนขี่และมีวัยรุ่นอีกคนนั่งประกบหลัง” ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่าสาเหตุที่ทำให้สาวคนนี้ถูกข่มขืนเป็นเพราะความไม่ระมัดระวังตัว เชื่อคนง่าย เท่ยวกลางคืน และน่าจะแต่งตัวล่อแหลม สันนิษฐานจากคำอธิบายอาชีพของเธอ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัด

เครื่องมือในที่นี้ก็คือ ข่าว 'เชือดคอ-ฆ่า ทารก 1 เดือน', 'สตรีงสาวดังคิดสั้นโดดตึกตายประชิด 'ทอม' ปันรัก' และ '8 ทรรศนเห็นกาม! โทมสาวโคโยตี้' นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในการนำเสนอข่าวประเด็นเหล่านี้ของหนังสือพิมพ์จากงานวิจัยต่างๆ ได้แก่ ประเด็นเรื่องการข่มขืนกระทำชำเรา จากผลการวิจัยของอภิสร่า บังเร้ว (2545) เรื่อง ความเคลื่อนไหวขององค์กรสตรี และข่าวความรุนแรงต่อสตรีในหนังสือพิมพ์

ประเด็นเรื่องการฆ่าตัวตายจากการวิเคราะห์วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยโดย สุนีย์รัตน์ ลิ้มปณวิวิท (2547)

ประเด็นเรื่องแม่ฆ่าลูก จากรายงานวิจัยโครงการเพศและการสื่อสารในสังคมไทยของวิลาสินี พิพิธกุล และกิตติ กันภัย(2546) และจากงานวิจัยของอภิสร่า บังเร้ว (อ้างแล้ว)

- การกำหนดกรอบการตีความข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 375 คน

วิธีวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

วัดโดยให้กลุ่มตัวอย่างเขียนคำตอบแสดงความคิดเห็น พิจารณาแยกกลุ่มตามระดับความรู้เท่าทันสื่อ โดยดูว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มมีการตีความตามกรอบที่สื่อเสนอในข่าวหรือไม่ หากตีความตามกรอบที่สื่อเสนอจะไม่ได้คะแนน แต่ถ้าตีความจากกรอบอื่นที่นอกเหนือออกไปจะได้ 1 คะแนน ผลคะแนนที่ได้จะนำไปหาความถี่ ร้อยละ และคะแนนรวม

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

เป็นคำถามปลายเปิดจำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยได้จัดทำคำถามสำหรับวัดตัวแปรนี้ออกเป็น 3 ชุด แต่ละชุดจะมี 3 ส่วน แต่ละส่วนจะถามเกี่ยวกับข่าวในแต่ละประเด็น ซึ่งจะมีการสลับประเด็นข่าวในคำถามแต่ละชุดต่างกัน ดังนี้ (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบประเด็นข่าว ลักษณะของคำถาม และการใช้สิ่งเร้าในแบบสอบถามแต่ละชุด

ส่วน	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3
ส่วน ก อ่านข่าวแล้วตอบ คำถาม โดยที่คำถามจะเป็น คำถามเฉพาะกรณี (case specific)	หักคอฆ่าอำมหิต... (ปัญหาเด็กทารกถูกฆ่า)	8 ทรชนเห็นกาม... (การข่มขืนกระทำชำเรา)	สตรีงสาวตั้งคิดสั้น... (การฆ่าตัวตาย)
ส่วน ข อ่านข่าวแล้วตอบ คำถาม โดยที่คำถามจะเป็น คำถามในประเด็น (issue specific)	สตรีงสาวตั้งคิดสั้น... (การฆ่าตัวตาย)	หักคอฆ่าอำมหิต... (ปัญหาเด็กทารกถูกฆ่า)	8 ทรชนเห็นกาม... (การข่มขืนกระทำชำเรา)
ส่วน ค ตอบคำถามโดยไม่ ต้องอ่านข่าว	การข่มขืนกระทำชำเรา	การฆ่าตัวตาย	ปัญหาเด็กทารกถูกฆ่า

ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ลักษณะของคำถาม และสิ่งเร้า (ข่าว) มาเป็นตัวแปรแทรกในการวิจัย และเพื่อให้ผลในการวัดตัวแปรการเลือกกรอบในการตีความข่าวสารของนักศึกษามีความเที่ยงตรงมากที่สุด

การทดสอบเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยได้นำคำถามเหล่านี้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเกณฑ์การให้คะแนน รวมทั้งแก้ไขความเหมาะสมของภาษา เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง

เกณฑ์การให้คะแนน

ในส่วนที่ 4 ซึ่งเป็นคำถามเปิด วัดการรับรู้กรอบในการตีความข่าวสารโดยให้กลุ่มตัวอย่างเขียนคำตอบ แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม ซึ่งคำถามในส่วน (ก) และ(ข) จะมีสิ่งเร้า คือ ข่าวให้อ่าน ในขณะที่ส่วน (ค) ไม่มีสิ่งเร้า คำตอบที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ ถ้ากลุ่มตัวอย่างตอบตามกรอบที่สื่อเสนอในข่าวจะได้ 0 คะแนน แต่ถ้าตอบนอกเหนือ หรือมีส่วนที่นอกเหนือจากกรอบที่สื่อเสนอจะได้ 1 คะแนน โดยในส่วน (ค) นั้นผู้วิจัยจะนำผลจากงานวิจัยที่กล่าวถึงมาเป็นเกณฑ์ โดยมีเกณฑ์ตัดสินในแต่ละข้อ ดังนี้

ชุดที่ 1

ก. กรุณาอ่านข่าว “ หักคอฆ่าอำมหิต ...” แล้วตอบคำถาม

1. อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้เด็กถูกฆ่า

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ท้องไม่มีพ้อ ท้องโดยไม่ตั้งใจหรือไม่พร้อม ไม่มีปัญญาเลี้ยง อบอุ่น หรือไม่ตอบคำถาม

- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบนอกเหนือจากคำตอบข้างต้น

2. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้มุมมองในการเสนอข่าวที่ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ถูกต้อง (เสนอมุมมองอื่น)

3. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้ข้อมูลครอบคลุมทุกแง่มุมหรือไม่ อย่างไร

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ครอบคลุมทุกแง่มุม หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ครอบคลุม (เสนอข้อมูลที่ควรจะมี)

ข. กรุณาอ่านข่าว “สตรีงสาวดังคิดสั้น...” แล้วตอบคำถาม

1. โดยทั่วไปอะไรคือสาเหตุของปัญหาการฆ่าตัวตาย

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า สาเหตุมาจากเรื่องของการรัก เช่น กลัวแฟนไปมีคนใหม่ น้อยใจ หรือ
ประชดแฟน เป็นต้น หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากการรัก

ค. กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ (ไม่ต้องอ่านข่าว) [คำตอบในส่วนนี้จะใช้ข้อมูลอ้างอิงจากงานวิจัย และบทความต่างๆ ที่ได้ศึกษาหรือวิเคราะห์เนื้อหาในการนำเสนอของสื่อที่มีต่อประเด็นข่าวเหล่านี้]

1. โดยทั่วไปอะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดการข่มขืนกระทำชำเรา

ผลการวิจัยของอภิธา ปังเร็ว (2545) ที่ได้จากการวิเคราะห์ภาพ และเนื้อหาความรุนแรงต่อสตรีในหนังสือพิมพ์แนวประชานิยมตรงกับรายงานสังเคราะห์สถานการณ์ความรุนแรงต่อผู้หญิงที่ปรากฏทางสื่อมวลชนในรอบปี 2545 ของจิตติมา ภาณุเดชะ และคณะ (2546) โดยกล่าวถึงการรายงานข่าวการคุกคามทางเพศและการข่มขืนของสื่อมวลชนว่า การนำเสนอของสื่อหลายครั้งยังแฝงอคติทางเพศ มองว่าผู้หญิงเองก็มีส่วนทำให้เกิดเหตุการณ์ขึ้น เช่น เสนอข่าวว่าผู้หญิงแต่งกายยั่วยวน ไม่รัดกุม กลับบ้านดึก เดินในซอยเปลี่ยว ไปเที่ยวแหล่งบันเทิง หัวอ่อนเชื่อผู้ชายง่าย หรือแม้กระทั่งการคบผู้ชายหลายคน ซึ่งการรายงานข่าวแบบนี้ทำให้ผู้อ่านมองว่าผู้หญิงที่ถูกข่มขืนเป็นผู้หญิงที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสม เป็นผู้หญิงไม่ดี ทั้งนี้การศึกษายอมรับว่าการข่มขืนไม่ได้เป็นเรื่องทางเพศเลย แต่เป็นเรื่องของการใช้อำนาจและปมจิตใจบางอย่าง นอกจากนี้การใช้ถ้อยคำประเภท “เห็น บ้ากาม โหด ซาดิสต์” ทำให้ภาพของผู้กระทำเป็นผู้มีความผิดปกติทางจิต ทั้งที่ในความเป็นจริงผู้ชายที่กระทำรุนแรงคือคนปกติในสายตาของคนทั่วไป ทำให้ภาพของปัญหาบิดเบือน

จากผลการวิจัยข้างต้น จะได้เกณฑ์ในการให้คะแนน คือ

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า สาเหตุมาจากฝ่ายหญิง : แต่งกายยั่วยวน กลับดึก เชื่อคนง่าย สวย ฯลฯ
หรือเพราะความเห็น/ บ้ากาม/ โหด ของฝ่ายชาย หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากสาเหตุข้างต้น

ชุดที่ 2

ก. กรุณาอ่านข่าว " 8 ทรรศนเห็นงาม..." แล้วตอบคำถาม

1. คุณคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้ผู้หญิงคนนี้ถูกข่มขืน
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า เพราะผู้หญิงออกมาเที่ยวกลางคืน ไว้ใจคนแปลกหน้า เพราะการแต่งตัว (คาดเดาได้จากการอธิบายอาชีพที่ทำ) เพราะความเห็นงามของฝ่ายชาย หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากสาเหตุข้างต้น
2. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้มุมมองในการเสนอข่าวที่ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ถูกต้อง (เสนอมุมมองอื่น)
3. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้ข้อมูลครอบคลุมทุกแง่มุมหรือไม่ อย่างไร
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ครอบคลุม:ทุกแง่มุม หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ครอบคลุม (เสนอข้อมูลที่ควรจะมี)

ข. กรุณาอ่านข่าว "หักคอฆ่าอำมหิต..." แล้วตอบคำถาม

1. อะไรเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของปัญหาเด็กทารกถูกฆ่า/ถูกทิ้ง
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ท้องไม่มีพ่อ ท้องโดยไม่ตั้งใจหรือไม่พร้อม ไม่มีปัญญาเลี้ยง อบอุ่น หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบนอกเหนือจากคำตอบข้างต้น

ค. กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ (ไม่ต้องอ่านข่าว)

1. โดยทั่วไปอะไรคือสาเหตุของปัญหาการฆ่าตัวตาย

จากการวิเคราะห์วาทกรรมในข่าวอัตวินิบาตกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยโดยสุนีย์รัตน์ ลิมนวิวิธ (อ้างแล้ว) พบว่าหนังสือพิมพ์นำเสนอสาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมอันเนื่องมาจากความรัก ความสัมพันธ์มากที่สุดจนกลายเป็นสาเหตุที่อยู่ภายใต้วาทกรรมต่างๆ ถึง 11 วาทกรรมนั้น เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่าสาเหตุดังกล่าวเป็นความหมายของเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมที่รุนแรงกว่าสาเหตุอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้จำนวนวาทกรรมน้อยกว่า ดังนั้นสาเหตุเรื่องความรัก ความสัมพันธ์ย่อมเกิดการสถาปนาจนกลายเป็นความจริงเมื่อเหตุการณ์การทำอัตวินิบาตกรรมถูกกล่าวถึง อย่างไรก็ตามในเวทีสังคมระดับโลกอย่างองค์การอนามัยโลก ตลอดจนระดับประเทศอย่างกรมสุขภาพจิตกลับรายงานไว้ว่า สาเหตุของการทำอัตวินิบาตกรรมที่เป็นสาเหตุหลักคือ ปัญหาโรคซึมเศร้า โรคจิตเภท การติดสารเสพติด รวมทั้งปัญหาการติดเชื้อเอดส์ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ชาว

อัตวินิบาตกรรมมิได้ถูกรายงานเพียงเฉพาะข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ แต่เป็นข่าวที่ถูกสร้างจากทัศนคติของผู้รายงานด้วย

เพราะฉะนั้นเกณฑ์ในการให้คะแนนของข้อนี้ คือ

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า สาเหตุเกี่ยวกับความรัก ความสัมพันธ์ หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากเรื่องความรัก ความสัมพันธ์

ชุดที่ 3

ก. กรุณาอ่านข่าว “ สตรีงสาวดังคิดสั้น... ” แล้วตอบคำถาม

1. คุณคิดว่าอะไรคือสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้ภรรยาฆ่าตัวตาย
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า สาเหตุมาจากเรื่องของการความรัก เช่น กลัวแฟนไปมีคนอื่น น้อยใจ หรือ ประชดแฟน เป็นต้น หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากการความรัก
2. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้มุมมองในการเสนอข่าวที่ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ถูกต้อง (เสนอมุมมองอื่น)
3. คุณคิดว่าข่าวที่เสนอให้ข้อมูลครอบคลุมทุกแง่มุมหรือไม่ อย่างไร
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า ครอบคลุมทุกแง่มุม หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบว่า ไม่ครอบคลุม (เสนอข้อมูลที่ควรจะมี)

ข. กรุณาอ่านข่าว “ 8 ทรรศนเห็นงาม... ” แล้วตอบคำถาม

1. โดยทั่วไปอะไรคือสาเหตุที่ทำให้เกิดการข่มขืนกระทำชำเรา
 - ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า เพราะผู้หญิงออกมาเที่ยวกลางคืน ใจคนแปลกหน้า เพราะการแต่งตัว (คาดเดาได้จากการอธิบายอาชีพที่ทำ) เพราะความเห็นงามของฝ่ายชาย หรือไม่ตอบคำถาม
 - ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากสาเหตุข้างต้น

ค. กรุณาตอบคำถามต่อไปนี้ (ไม่ต้องอ่านข่าว)

1. อะไรเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของปัญหาเด็กทารกกถูกฆ่า/ถูกทิ้ง

ในรายงานวิจัยโครงการเพศและการสื่อสารในสังคมไทยของกิตติ กัมภัย และวิลาสินี พิพิธกุล (2546: 218) พบว่า ปัญหาการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อมจนนำไปสู่การยุติตั้งครรภ์นั้นมักถูกสื่อสารในเชิงประณามว่าเป็นเรื่องของวัยรุ่นที่รักสนุกแต่ไม่รับผิดชอบ

และจากงานวิจัยของอกิสรา บังเรว (อ้างแล้ว) พบว่า การนำเสนอข่าวแม่ทิ้งลูกนั้น สื่อมักใช้ถ้อยคำที่ว่า 'แม่ใจยักษ์' 'แม่ใจบาป' 'ริตลูก' 'มารหัวชน' ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้เป็นการโยนความผิดไปที่ตัวผู้หญิง เวลาสื่อ นำเสนอข่าวสวนใหญ่จะประณามผู้หญิงว่าเป็นสาวใจแตก รักสนุก ไม่มีความรับผิดชอบ แต่สื่อไม่เคยมองย้อน ไปว่าผู้ชายต้องมีส่วนรับผิดชอบด้วยเช่นกัน ผู้หญิงที่ตัดสินใจทิ้งลูกอาจไม่ใช่ผู้หญิงใจแตกเสมอไป หลายครั้ง เกิดเพราะความกดดันทางเศรษฐกิจ ถูกขืนใจหรือล่วงละเมิดทางเพศ ดังนั้นสื่อไม่ควรสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า เกิดจากผู้หญิงรักสนุกเท่านั้น อย่างไรก็ตามปัจจุบันสื่อเริ่มเปลี่ยนมุมมองใหม่โดยมองว่าทั้งพ่อและแม่ต้องมีส่วน รับผิดชอบร่วมกัน

จากงานวิจัยได้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- ให้ 0 คะแนน เมื่อตอบว่า วิจารณ์รักสนุก แต่ไม่รับผิดชอบ หรือสาเหตุมาจากผู้หญิง : ใจแตก รักสนุก
ท้องไม่มีพ่อ ไม่มีปัญญาเลี้ยง หรือไม่ตอบคำถาม
- ให้ 1 คะแนน เมื่อตอบสาเหตุอื่นนอกเหนือจากสาเหตุข้างต้น

ผลคะแนนรวมของการเลือกกรอบการตีความข่าวสารทั้งหมดจะนำมาใช้ในการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า นักศึกษาที่มีความรู้เท่าทันสื่อจะรับรู้และตีความแง่มุมข่าวสารสอดคล้องกับกรอบการตีความ ข่าวสารของสื่อมวลชนมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เท่าทันสื่อมาก

ทดสอบโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ระหว่างผลคะแนนรวมกับ ระดับความรู้เท่าทันสื่อที่ต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง หากพบความแตกต่างในข้อใดจะทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี ผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด หรือ LSD (Least Significant Difference) เพื่อดูว่าตัวแปรคู่ใดมีความแตกต่างกัน (กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05)